

ZESZYTY UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

lutym 2014

issn 1734-4980

Wyjaśnienia – interpretacje – praktyka

w numerze

ZADOŚĆUCZYNIENIE JEST

WOLNE OD SKŁADEK Przyznane zatrudnionemu przez sąd od byłego pracodawcy zadośćuczynienie za doznaną krzywdę jest roszczeniem o charakterze cywilnoprawnym. Pracodawca nie musi odprowadzać od tej kwoty składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. **5**

TRZEBA WYKAZAĆ PRAWO

DO ŚWIADCZENIA Strony stosunku pracy muszą stosować się do zmienionych wymagań dotyczących dowodów potrzebnych do przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego. **6–7**

PRZEDAWNIEŃ BIEGNI OD DNIA

ZAPŁATY Termin przedawnienia roszczenia pracodawcy w stosunku do podwładnego z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia spowodowanego nieopłaceniem składek ZUS wynosi 3 lata. Rozpoczyna bieg od dnia faktycznej zapłaty tych należności przez pracodawcę. **8**

PŁATNIK WYSTAWI

ZAŚWIADCZENIE O PRZYCHODACH

Emeryci i renciści, którzy dorabiają do świadczeń, muszą do końca lutego zawiadomić ZUS o przychodach osiągniętych w 2013 roku. Przychody rozlicza się na podstawie zaświadczenia płatnika składek. Osoby opłacające składki same za siebie przedstawiają własne oświadczenie. **12**

Ustawa o zmianach w OFE do kontroli przez Trybunał Konstytucyjny

Od 1 lutego obowiązują nowe przepisy przewidujące dobrowolność przekazywania składek do otwartych funduszy emerytalnych. Prezydent uznał jednak za konieczne zbadanie zgodności tych regulacji z konstytucją.

Zgodnie z ustawą z 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych OFE przestały być obowiązkowe. Ubezpieczeni sami zdecydują, czy chcą, aby ich składki emerytalne nadal były przekazywane do OFE, czy wyłącznie do ZUS. Na podjęcie decyzji przewidziano 4 miesiące. Deklaracje będzie można składać od 1 kwietnia do 31 lipca 2014 r. Począwszy od 1 lipca 2014 r., składka będzie ewidencjonowana wyłącznie na subkoncie w ZUS, chyba że ubezpieczony podejmie decyzję o przekazywaniu jej części do OFE. Decyzja o pozostaniu w OFE lub tylko w ZUS nie będzie ostateczna. Ubezpieczeni będą mogli zmienić zdanie w 2016 roku, a następnie co 4 lata. W przypadku wybrania przez ubezpieczonego OFE wysokość składki odprowadzanej do funduszu będzie wynosić 2,92% podstawy jej wymiaru. Zmiany w samych funduszach dotyczą m.in. wysokości pobieranych opłat oraz polityki inwestycyjnej. Fundusze przekażą do ZUS nieaktywną część swoich portfeli i nie będą mogły już kupować obligacji skarbowych.

Ustawa wprowadza mechanizm stopniowego przekazywania środków zgromadzonych w OFE do ZUS na 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez ubezpieczonego. Rozliczenia pomiędzy ZUS a OFE będą odbywać się w taki sposób, aby w miesiącu osiągnięcia wieku emerytalnego przez danego ubezpieczonego liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku członka OFE wynosiła zero. Wypłatą całości emerytur zajmie się ZUS.

Podpisując ustawę wprowadzającą zmiany w OFE, prezydent podjął jednocześnie decyzję o skierowaniu jej do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli następcej. Na jego wniosek zostanie zbadana zgodność z konstytucją m.in. następujących regulacji: zakazu inwestowania OFE w papiery wartościowe emitowane albo gwarantowane przez Skarb Państwa oraz nakazu inwestowania dużej części środków zgromadzonych w OFE w akcje w powiązaniu z usunięciem przepisów gwarantujących ubezpieczonym w OFE minimalną stopę zwrotu z inwestycji.

Zmiany w sposobie konstruowania portfela inwestycyjnego przez OFE, wynikające z zakazu inwestowania w skarbowe papiery wartościowe oraz nakazu utrzymywania wysokiego udziału akcji mogą naruszać zasadę zaufania do państwa i prawa. Zgodnie z ustawą OFE przestały być bowiem zrównoważonymi funduszami emerytalnymi, a stały się funduszami zwiększonego ryzyka. Nowe przepisy mogą także nadmiernie ograniczać swobodę prowadzenia działalności gospodarczej przez OFE.

■ **Mateusz Dobrowolski**
specjalista z zakresu
ubezpieczeń społecznych

PODSTAWA PRAWNA:

art. 4–6 ustawy z 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1717).